

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

SKRIVELSE

2019-04-03

Ärendenr:

NV-09200-18

Uppföljning av strandskyddet 2018

Redovisning av uppdrag i regleringsbrev för budgetåret 2019
avseende Naturvårdsverket

Innehåll

INLEDNING	4
Redovisningen	4
Bakgrund	4
Genomförande	5
LÄNSSTYRELSENAS STRANDSKYDDSBESLUT 2018	6
Beslut om strandskyddsdispens	6
Upphävande av strandskyddet	6
Överklagade beslut	6
Tillsynsbeslut	6
KOMMUNERNAS STRANDSKYDDSBESLUT 2018	21
Beslut om strandskyddsdispens	21
Tillsynsbeslut	21

Inledning

Redovisningen

Uppföljning av strandskyddet

Naturvårdsverket fick i regleringsbrevet för budgetåret 2019 ett uppdrag om uppföljning av strandskyddet. Motsvarande jämförbar statistik har förts sedan 2011 års strandskyddsbeslut, vilket innebär att statistik nu redovisas för åttonde året i följd.

Uppföljning av strandskyddet

Naturvårdsverket ska redovisa statistik som rör kommunernas och länsstyrelsernas beslut i ärenden om upphävande och dispens från strandskyddet samt tillsynsbeslut i strandskyddsärenden. Av redovisningen ska det framgå hur många upphävanden och dispenser samt tillsynsbeslut som länsstyrelserna och kommunerna har beslutat om under 2018, fördelat på kommuner. Statistiken ska visa vilket ändamål upphävandet haft eller för vilken åtgärd dispensen getts och vilket särskilt skäl som ligger till grund för beslutet. Vad avser tillsynsbeslut ska ändamålet med beslutet anges. Statistiken ska även visa kommunala beslut om dispens eller upphävande som överklagats eller som en länsstyrelse beslutat att överpröva enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken, samt kommuners och länsstyrelsernas tillsynsbeslut som överklagats. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Miljö- och energidepartementet) senast den 30 april 2019.

Bakgrund

Naturvårdsverket har årligen sedan 2010 rapporterat strandskyddsstatistik till regeringen, sedan 2011 har statistiken varit enhetligt jämförbar. Statistiken bygger på beslut om att till exempel medge dispens från strandskyddet eller länsstyrelsernas beslut att överpröva kommuners dispensbeslut.

Nytt i årets redovisning

Årets rapportering redovisar statistik enligt samma frågeställningar som tidigare år, men i år redovisar vi dessutom ett par nya figurer. Det gäller dels antalet beslut 2015-2018 som avser upphävande av strandskyddet vid en liten sjö eller ett litet vattendrag (7 kap. 18 § p. 2), dels antalet tillsynsbeslut av länsstyrelser under perioden 2014-2018 (26 kap. 9 §).

Äldre generella undantag

Vi vill även i år uppmärksamma att antalet dispenser och upphävanden kan vara svåra att jämföra från län till län beroende på att äldre generella undantag av olika varianter från strandskyddet fortfarande tillämpas i ca. 10 län samt ytterligare 4 län som inte hanterar grävda diken.

Dispenser från strandskyddet

I juli 2009 trädde ändringar av strandskyddsreglerna i kraft. Huvudregeln blev då att kommunerna, som första instans, prövar en ansökan om dispens från strandskyddet. Länsstyrelsen är första instans om dispensen avser byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg eller ett område som skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. miljöbalken än bestämmelserna om miljöskyddsområde eller vattenskyddsområde och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun. Ändringarna 2009 innebar även att länsstyrelsen ska granska en kommuns beslut om strandskyddsdispens för att se om det finns skäl att anta att det inte finns förutsättningar för dispens eller att en brist i ärendets handläggning kan ha haft betydelse för utgången i ärendet. Kommunerna ska därför sända alla sina beslut om dispens till länsstyrelsen. Länsstyrelsen ska sedan bedöma om det finns skäl för överprövning av beslutet. Om länsstyrelsen bedömer

att det inte finns förutsättningar för dispens ska den upphäva dispensbeslutet. Naturvårdsverket granskade till och med juni 2009 samtliga dispenser. Därefter är det Naturvårdsverkets roll att enbart granska länsstyrelsernas dispenser.

Upphävande av strandskyddet

Den 1 september 2014 trädde en ny bestämmelse om strandskydd i kraft. I 7 kap. 18 § första stycket 2 miljöbalken, tillkom en möjlighet för länsstyrelserna att upphäva strandskyddet om det gäller vid en liten sjö eller ett litet vattendrag och områdets betydelse för att tillgodose strandskyddets syften är liten.

Länsstyrelsen kan dessutom i det enskilda fallet besluta om att upphäva strandskyddet i ett område om det är uppenbart att området saknar betydelse för att tillgodose strandskyddets syften eller om området enligt plan- och bygglagen avses omfattas av en detaljplan och behövs för byggande av en försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg eller skyddas enligt andra bestämmelser i 7 kap. miljöbalken och skyddet har beslutats av någon annan än en kommun.

Statistik över kommuners beslut om upphävande av strandskyddet i samband med antagande av detaljplan förs av Boverket.

Genomförande

Vi rapporterar besluten uppdelat på utfärdande myndighet, dvs. kommunernas beslut om strandskydd för sig och länsstyrelsernas beslut för sig. Sammanställningen bygger på den information som länsstyrelserna, enligt våra anvisningar, har rapporterat till oss. I vissa fall har vi vänt oss till länsstyrelserna för att få nödvändiga förtydliganden av inrapporterad information. Vi har bett om att alla celler i tabellerna ska fyllas i, antingen med antalet beslut, upphävanden och så vidare, eller med frågetecken (?) då information saknas alternativt med (0) då det är säkerställt att beslut saknas. ”K” efter siffra i tabellnumret betyder kommun och ”L” betyder länsstyrelse. Statistiken kring besluten och deras innehåll kan ha förts med en viss variation i landet, oavsett de generella undantagen som beskrivits ovan, men rapporten ger ändå en överskådlig bild av prövningen och de beslut som fattats under 2018.

I några fall finns mindre avvikelser mellan summor i olika tabellkolumner som borde överensstämma. Vi har strävat efter att få dessa att överensstämma men inte alltid lyckats då grundmaterialet kan ha bedömts olika och att det i efterhand inte går att gå tillbaka och analysera alla beslut återigen.

Histogram

Förutom redovisning i tabellform har vi även lagt till en del histogram (figur 1-14) för att visualisera statistiken.

Länsstyrelsernas strandskyddsbeslut 2018

Beslut om strandskyddsdispens

Länsstyrelserna fattar beslut om dispens när det gäller strandskydd i skyddade områden enligt 7 kap. miljöbalken, till exempel naturreservat, nationalparker, Natura 2000-områden eller då det rör byggande av försvarsanläggning, allmän väg eller järnväg (7 kap. 18 a § miljöbalken).

Tabell 1L. Länsstyrelserna har under 2018 fattat 505 beslut om medgivande eller avslag på ansökningar om dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 a § punkterna 1 och 2 miljöbalken. I en dispens kan en eller flera åtgärder ha medgivits eller avslagits. I tabell 1L redovisas att 664 åtgärder har medgivits och 159 har nekats. För en mer detaljerad redovisning per kommun, se bilaga 1.

I tabell 2L redovisas fördelningen av de åtgärder som medgivits dispens från strandskyddet av länsstyrelsen per län enligt 7 kap. 18 a § punkterna 1 och 2 miljöbalken.

I tabell 3-4L redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och dispenser för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisade per kommun i bilaga 1.

Tabell 5L. För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken, se tabell 5L. Under 2018 har länsstyrelserna fattat flest beslut med hänvisning till det särskilda skälet enligt punkt 5; att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området (292 åtgärder av totalt 664; 44 %).

Upphävande av strandskyddet

Tabell 6L. Länsstyrelsen har rätt att upphäva strandskyddet i enskilda fall enligt 7 kap. 18 § punkterna 1-3 miljöbalken. Totalt har 165 beslut omfattande 174 områden fattats i enlighet med denna bestämmelse under 2018. En övervägande del, 152 beslut och 162 områden avsåg punkt 2 (liten sjö eller litet vattendrag).

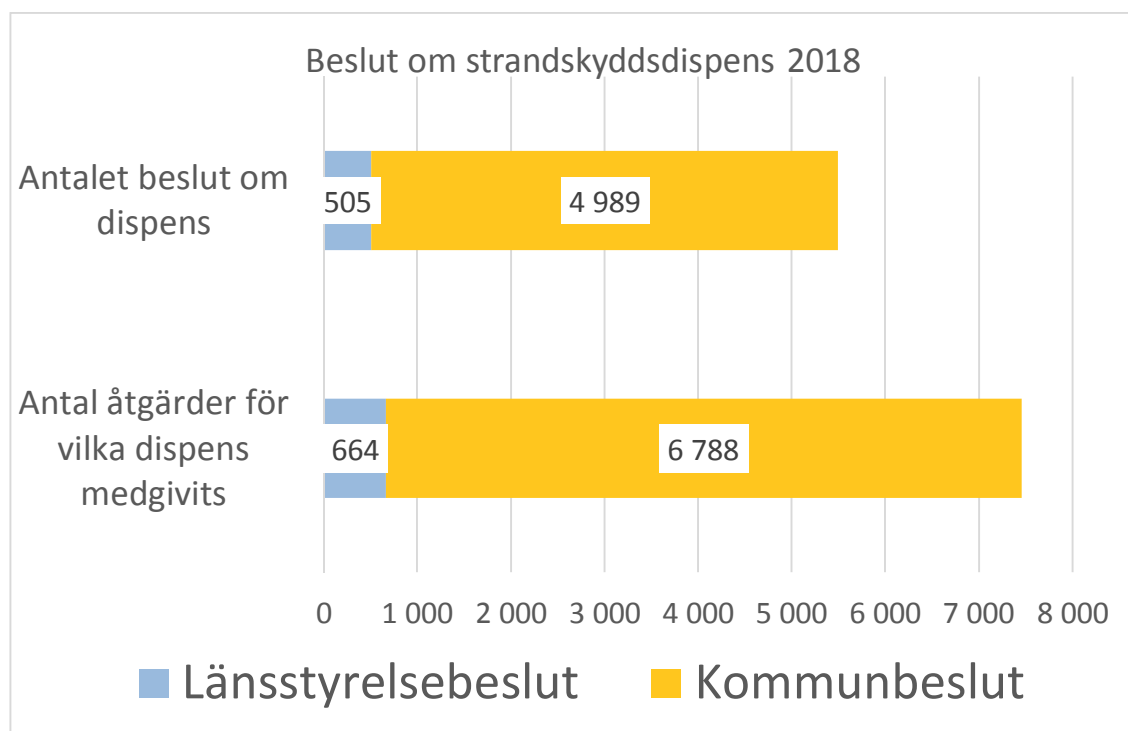
Överklagade beslut

I tabell 7L redovisas antalet beslut om dispens från strandskyddet som avslagits av länsstyrelsen och sedan överklagats till mark- och miljödomstol. Under 2018 beslutade länsstyrelserna om 93 avslag och 50 av dessa överklagades. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

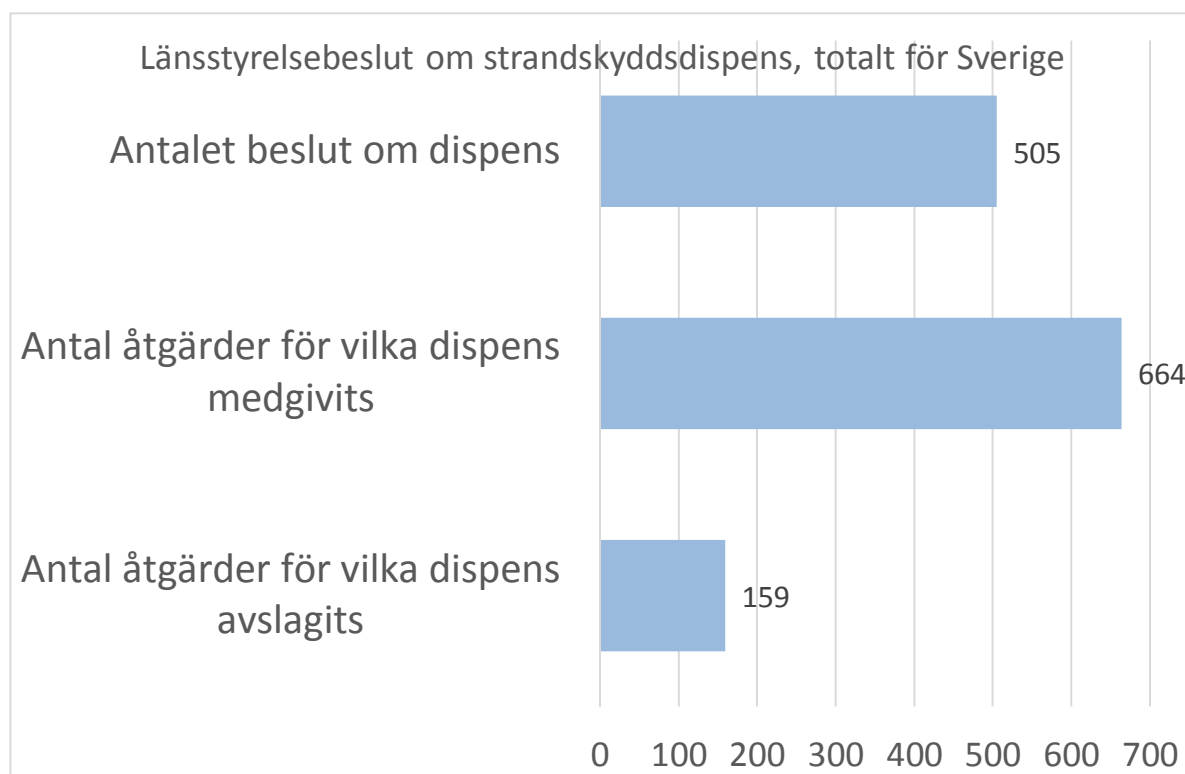
Tillsynsbeslut

I tabell 8L redovisas antalet tillsynsbeslut per åtgärd under 2018. Länsstyrelserna beslutade om totalt 139 tillsynsbeslut varav 41 överklagades. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 1.

Figur 1. Antal beslut om strandskyddsdispens och antal åtgärder för vilka strandskyddsdispens har medgivits av länsstyrelser eller kommuner, totalt för Sverige 2018.

Figur 2. Antal länsstyrelsebeslut om strandskyddsdispens samt antal åtgärder som medgivits och avslagits i länsstyrelsebeslut, totalt för Sverige 2018.

Tabell 1L. Beslut om strandskyddsdispens 2018. Antalet beslut av länsstyrelsen i ärenden om dispens från strandskyddet¹. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder respektive avslag för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

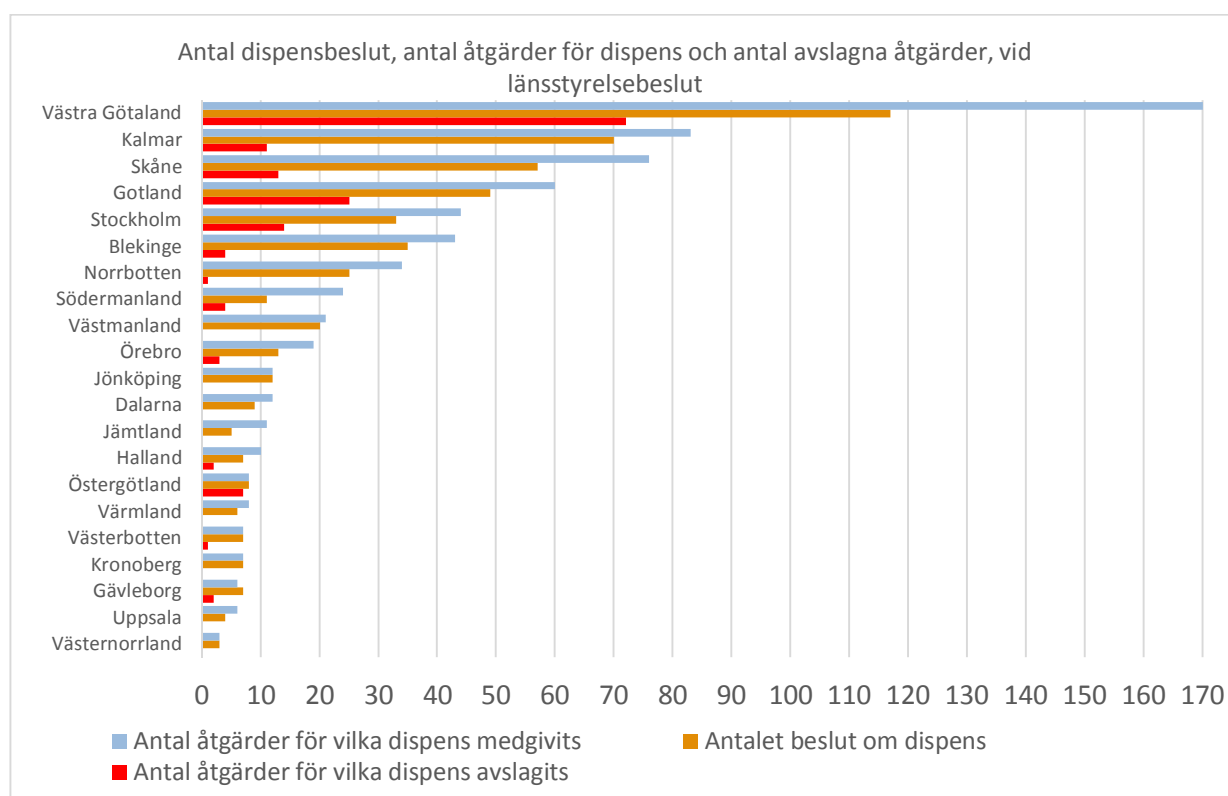
Länsstyrelse	Antal kommuner	Antalet beslut om dispens	Antal åtgärder för vilka dispens medgivits	Antal åtgärder för vilka dispens avslagits	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	33	44	14	
Uppsala	8	4	6	0	
Södermanland	9	11	24	4	
Östergötland	13	8	8	7	
Jönköping	13	12	12	0	
Kronoberg	8	7	7	0	
Kalmar	12	70	83	11	
Gotland	1	49	60	25	
Blekinge	5	35	43	4	
Skåne	33	57	76	13	
Halland	6	7	10	2	
Västra Götaland	49	117	170	72	
Värmland	16	6	8	0	
Örebro	12	13	19	3	
Västmanland	10	20	21	0	
Dalarna	15	9	12	0	
Gävleborg	10	7	6	2	
Västernorrland	7	3	3	0	
Jämtland	8	5	11	0	
Västerbotten	15	7	7	1	
Norrbotten	14	25	34	1	
Totalt Sverige	290	505²	664	159³	

¹ Enligt 7 kap. 18 a § p 1-2 miljöbalken.

² Inga länsstyrelsebeslut om dispens i 148 kommuner. I tre kommuner endast beslut om avslagna åtgärder.

³ I tre kommuner endast beslut om avslagna åtgärder

Figur 3. Länsvis redovisning av antal dispensbeslut 2018, antal åtgärder för dispens och antal avslagna åtgärder vid länsstyrelsebeslut, sorterad efter antal åtgärder.

Tabell 2L. Åtgärder för dispens. Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits av länsstyrelsen⁴. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kom-muner	Försvansanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	Bostads-hus inkl. fritids-hus	Komple-mentbygg-nad/till-byggnad ⁵	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	Brygga/ Pir	Transformator-station, nätsta-tion, nedlägg-ning kabel etc.	Båt-hus	Frilufts-anord-ningar	Väg/ Bro	Annat	Totalt	Kommentarer från länsstyrel-sen
Stockholm	26	0	3	10	0	4	9	0	14	1	3	44	
Uppsala	8	0	0	2	0	1	1	0	0	1	1	6	
Södermanland	9	0	0	0	1	2	3	0	18	0	0	24	
Östergötland	13	0	0	0	1	4	1	0	0	0	2	8	
Jönköping	13	0	0	0	0	7	1	0	1	0	3	12	
Kronoberg	8	0	1	4	0	0	1	0	0	0	1	7	
Kalmar	12	0	1	2	21	8	22	0	1	5	23	83	
Gotland	1	0	6	26	1	2	7	0	2	0	16	60	
Blekinge	5	0	7	9	0	20	1	0	0	1	5	43	
Skåne	33	0	7	7	0	3	4	0	0	2	53	76	
Halland	6	0	0	0	0	0	3	0	6	0	1	10	
Västra Götaland	49	0	10	50	0	15	36	2	17	4	36	170	
Värmland	16	0	1	2	1	0	0	0	1	1	2	8	
Örebro	12	0	0	2	5	5	1	0	1	3	2	19	
Västmanland	10	0	0	0	0	2	6	0	0	9	4	21	
Dalarna	15	0	0	7	1	1	0	0	1	1	1	12	
Gävleborg	10	0	1	1	0	2	2	0	0	0	0	6	
Västernorrland	7	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	3	
Jämtland	8	0	0	1	0	1	0	0	4	0	5	11	
Västerbotten	15	0	0	0	0	3	0	1	0	1	2	7	
Norrbottn	14	0	5	4	6	6	8	0	0	0	5	34	
Totalt Sverige	290	0	42	128	37	86	107	3	66	29	166	664	

⁴ Enligt 7 kap. 18 a § p 1 och p 2 miljöbalken.

⁵ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Tabell 3-4L. Antalet dispenser⁶ per län för nyetablering av bostadshus, (permanentboende och fritidsboende) och bryggor. Ersättningsbyggnader och ersättningsbryggor ingår inte.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Totalt antal nyetableringar av bryggor
Stockholm	26	1	2
Uppsala	8	0	1
Södermanland	9	0	1
Östergötland	13	0	2
Jönköping	13	0	5
Kronoberg	8	0	0
Kalmar	12	1	2
Gotland	1	0	0
Blekinge	5	2	7
Skåne	33	0	1
Halland	6	0	0
Västra Götaland	49	1	2
Värmland	16	0	0
Örebro	12	0	3
Västmanland	10	0	1
Dalarna	15	0	1
Gävleborg	10	0	1
Västernorrland	7	0	0
Jämtland	8	0	1
Västerbotten	15	0	2
Norrbotten	14	4	2
Totalt Sverige	290	9	34

⁶ Enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken.

Tabell 5L. Skäl för dispens. Skäl för beviljade dispenser⁷ per län. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	14	0	1	5	24	0	0	44	
Uppsala	8	3	0	1	0	2	0	0	6	
Södermanland	9	0	0	0	1	23	0	0	24	
Östergötland	13	0	0	3	0	5	0	0	8	
Jönköping	13	1	0	8	0	3	0	0	12	
Kronoberg	8	5	0	0	0	2	0	0	7	
Kalmar	12	16	0	18	1	43	5	0	83	
Gotland	1	36	0	3	1	18	0	2	60	
Blekinge	5	19	3	17	0	4	0	0	43	
Skåne	33	22	0	2	2	50	0	0	76	
Halland	6	2	0	0	0	2	6	0	10	
Västra Götaland	49	70	1	22	4	73	0	0	170	
Värmland	16	4	0	2	0	2	0	0	8	
Örebro	12	2	0	8	5	4	0	0	19	
Västmanland	10	0	0	8	0	13	0	0	21	
Dalarna	15	8	0	1	0	3	0	0	12	
Gävleborg	10	2	0	2	0	2	0	0	6	
Västernorrland	7	2	0	0	1	0	0	0	3	
Jämtland	8	3	0	4	0	4	0	0	11	
Västerbotten	15	0	0	4	0	3	0	0	7	
Norrbotten	14	13	2	7	0	12	0	0	34	
Totalt Sverige	290	222	6	111	20	292	11	2	664	

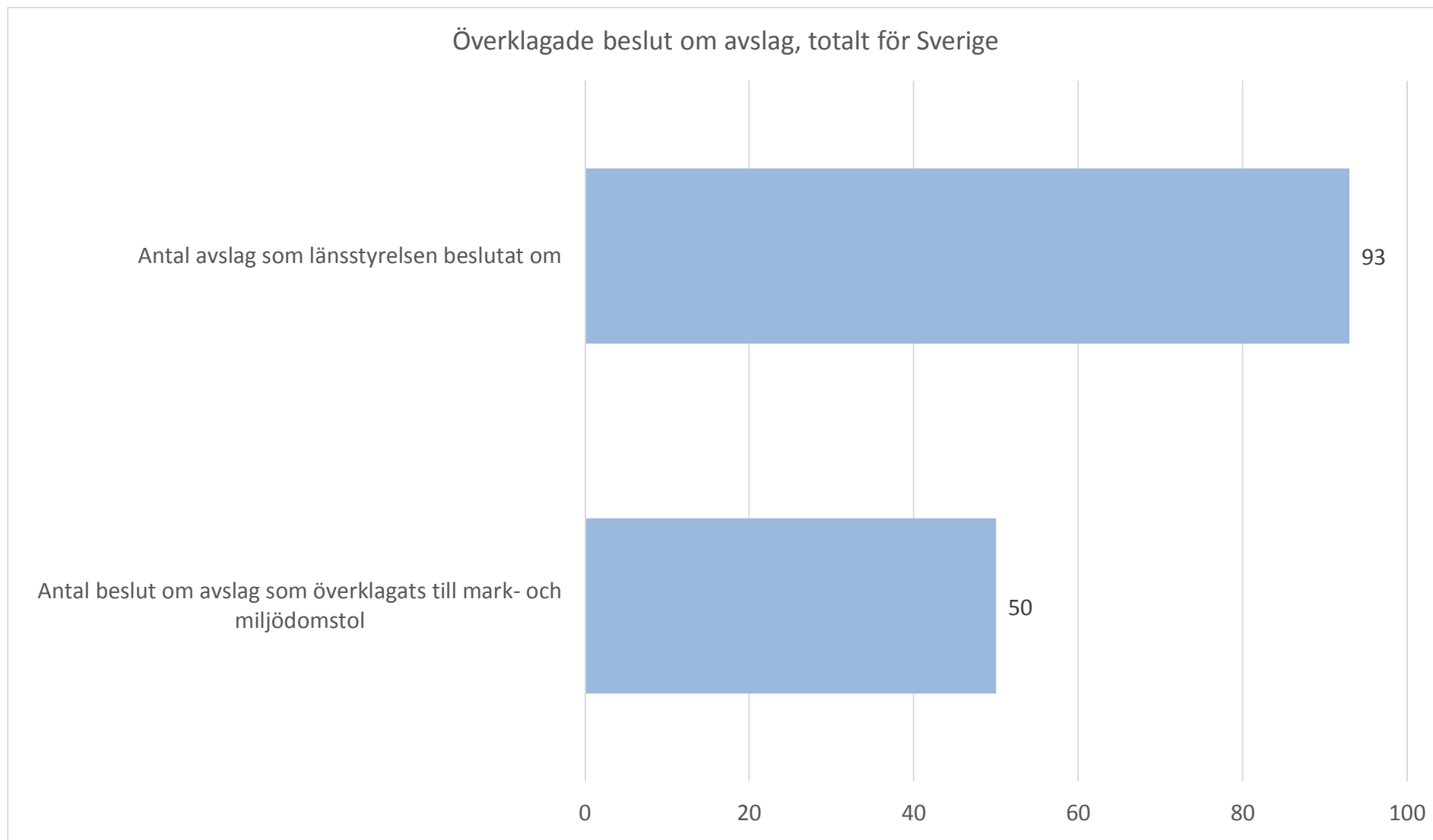
⁷ Enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken.

Tabell 6L. Antal beslut och antal områden där strandskyddet har upphävts⁸.

Länsstyrelse	Antal kom-muner	Antal be-slut, 18 § p 1	Antal om-råden, 18 § p 1	Antal be-slut, 18 § p 2	Antal om-råden, 18 § p 2	Antal be-slut, 18 § p 3a	Antal om-råden, 18 § p 3a	Antal be-slut, 18 § p 3b	Antal om-råden, 18 § p 3b	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	0	0	0	0	0	0	0	0	
Uppsala	8	0	0	2	2	0	0	0	0	Två ärenden där beslut fattas enligt övergångsbestämmelser eftersom detaljplanearbetet påbörjades före den 1 juli 2009.
Södermanland	9	0	0	1	1	0	0	3	3	
Östergötland	13	0	0	2	2	0	0	0	0	
Jönköping	13	0	0	2	2	0	0	0	0	
Kronoberg	8	0	0	2	2	0	0	0	0	
Kalmar	12	7	7	0	0	0	0	0	0	
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Blekinge	5	0	0	6	6	0	0	0	0	
Skåne	33	1	1	1	1	0	0	0	0	
Halland	6	0	0	72	76	0	0	0	0	
Västra Götaland	49	1	0	1	0	0	0	0	0	
Värmland	16	0	0	2	2	0	0	1	1	
Örebro	12	0	0	4	6	0	0	0	0	
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	
Dalarna	15	0	0	40	45	0	0	0	0	
Gävleborg	10	0	0	4	4	0	0	0	0	
Västernorrland	7	0	0	5	5	0	0	0	0	Mycket små vattendrag
Jämtland	8	0	0	8	8	0	0	0	0	
Västerbotten	15	0	0	0	0	0	0	0	0	
Norrbotten	14	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totalt Sverige	290	9	8	152	162	0	0	4	4	

⁸ Enligt 7 kap. 18 § p 1-3 miljöbalken.

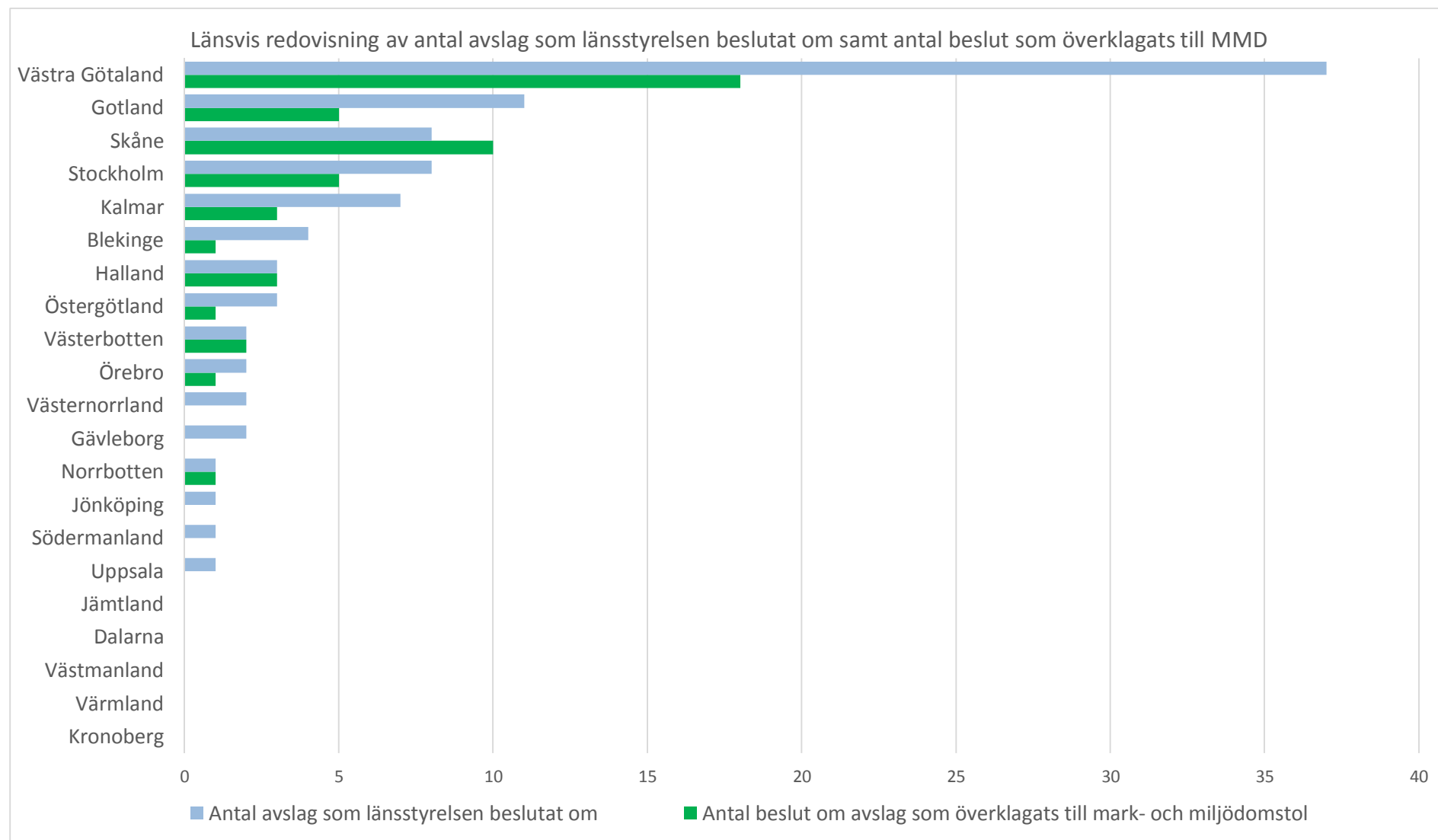
Figur 4. Antal avslag som länsstyrelsen beslutat om och antal avslag som överklagats till mark- och miljödomstol, totalt för Sverige

Tabell 7L. Överklagade beslut om avslag.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal avslag som länsstyrelsen beslutat om	Antal beslut om avslag som överklagats till mark- och miljödomstol	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	8	5	
Uppsala	8	1	0	
Södermanland	9	1	0	
Östergötland	13	3	1	
Jönköping	13	1	0	
Kronoberg	8	0	0	
Kalmar	12	7	3	
Gotland	1	11	5	
Blekinge	5	4	1	
Skåne	33	8	10	Två ärenden avser beslut som överklagades 2017.
Halland	6	3	3	
Västra Götaland	49	37	18	
Värmland	16	0	0	
Örebro	12	2	1	
Västmanland	10	0	0	
Dalarna	15	0	0	
Gävleborg	10	2	0	
Västernorrland	7	2	0	
Jämtland	8	0	0	
Västerbotten	15	2	2	
Norrbotten	14	1	1	
Totalt Sverige	290	93	50	

Figur 5. Länsvis redovisning av antal avslag som länsstyrelsen beslutat om och antal avslag som överklagats till mark- och miljödomstol, sortering efter antal beslutade avslag.

Tabell 8L. Antal tillsynsbeslut dvs. beslut om föreläggande, per ändamål samt antal tillsynsbeslut som har överklagats. Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Försvarsanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	varav antal överklagande	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/ ⁹ tillbyggnad	varav antal överklagande	Anläggning Turism/ Camping/Stugor/Hotell	varav antal överklagande	Brygga/Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftsanordningar	varav antal överklagande	Väg/Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per ändamål	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	0	0	0	0	2	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	4	3	
Uppsala	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Länsstyrelsen har inte haft några tillsynsbeslut i strandskyddsärenden eller överklaganden av sådana under 2018
Södermanland	9	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	2	2	
Östergötland	13	0	0	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	0	
Jönköping	13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kalmar	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	2	1	
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	0	0	0	0	0	0	0	0	3	2	7	5	
Blekinge	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Skåne	33	0	0	0	0	1	1	0	0	4	2	0	0	0	0	0	0	0	0	55	5	60	8	
Halland	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Västra Götaland	49	0	0	0	0	10	6	0	0	14	7	0	0	0	0	0	0	0	0	24	6	48	19	
Värmland	16	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5	1	6	2	
Örebro	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

⁹ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Förvarsanl., allmän väg eller järnväg (p 1)	varav antal överklagande	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagande	Komplementbyggnad/ ^o tillbyggnad ^o	varav antal överklagande	Anläggning Turism/ Camping/Stugor/Hotell	varav antal överklagande	Brygga/Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftsanordningar	varav antal överklagande	Väg/Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per ändamål	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats	Kommentarer från länsstyrelsen
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
Dalarna	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Gävleborg	10	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
Västernorrland	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Jämtland	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Västerbotten	15	0	0	1	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	4	1	
Norrbottnen	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totalt Sverige	290	0	0	2	1	16	9	0	0	27	14	0	0	1	0	0	0	0	0	93	17	139	41	

Kommunernas strandskyddsbeslut 2018

Beslut om strandskyddsdispens

Kommuner kan besluta om dispens från strandskyddet enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken. I Gotlands län är det länsstyrelsen som prövar de allra flesta dispensererna då hela kusten är skyddad som naturreservat. Region Gotland, som motsvarar en kommun, har dock möjlighet att besluta om dispens i andra delar av länet.

Tabell 1K. Under 2018 har kommunerna fattat 4 989 beslut om dispenser (exklusive avslag). Statistik för antalet avslag redovisas inte av kommunerna till länsstyrelserna och kan därför inte redovisas i denna sammanställning. Tabell 1K redovisar att antalet kommunala medgivanden till dispenser som länsstyrelsen har överprövat enligt 19 kap. 3 b § miljöbalken är 698, varav 299 helt eller delvis har upphävts av länsstyrelsen enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 2K redovisas antalet kommunala medgivanden till dispenser enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken, uppdelade på åtgärder. Antalet åtgärder som har fått dispens är 6 788 st.

I tabell 3-4K redovisas dispenser enligt 7 kap. 18 b § miljöbalken för nyetablering av bostadshus (permanentboende och fritidsboende) och för nyetablering av bryggor. Tabellerna finns även redovisade per kommun i bilaga 2.

Tabell 5K. För att ett beslut om medgivande av dispens ska kunna fattas måste det finnas ett särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Under 2018 har kommunerna fattat flest beslut med hänvisning till det särskilda skälet enligt punkt 1 (att ett område redan är i anspråkstaget). Uppgifter saknas i 24 fall och totalen avviker därför mot vad som visas i tabellerna 1K och 2K. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

I tabell 6K redovisas dispenser från strandskyddet som medgivits av kommun och sedan upphävts av länsstyrelsen enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken fördelat på åtgärd. Totalt har länsstyrelsen under 2018 upphävt 374 av de åtgärder som kommunen tidigare har medgivit. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

Tabell 7K. För de åtgärder som länsstyrelsen har upphävt, har kommunen angivit skäl enligt 7 kap. 18 c-d §§ miljöbalken. Tabellen redovisar vilka skäl för åtgärder som angetts för upphävda beslut. Uppgifter om särskilda skäl saknas för en (1) åtgärd, varför totalsumman inte är samma som i tabell 6K. Tabellen finns även redovisad per kommun i bilaga 2.

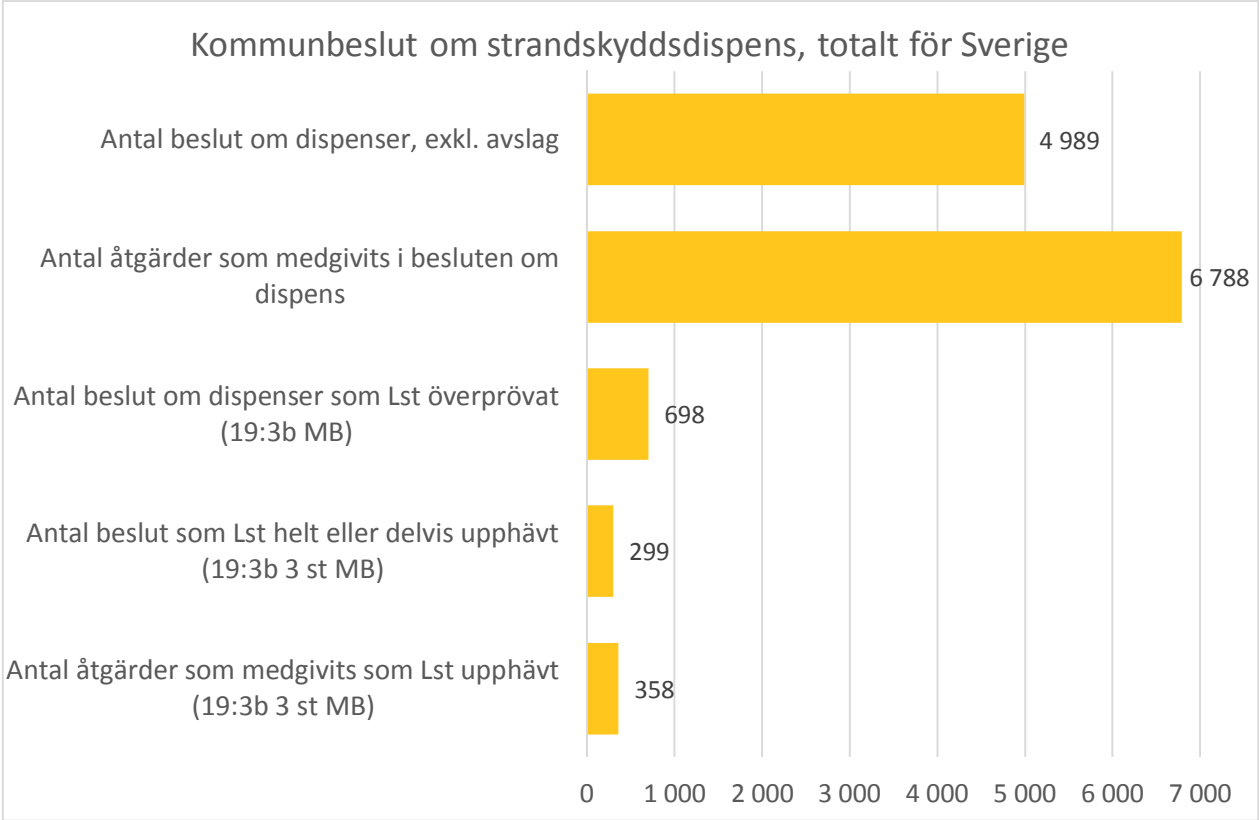
I tabell 8K anges antalet kommunala beslut där kommunen har avslagit ansökan om dispens från strandskyddet och beslutet sedan har överklagats till länsstyrelsen. Totalt 175 beslut har överklagats och av dessa har länsstyrelsen ändrat besluten i 26 fall och därmed beviljat dispens. Sammanlagt har 128 beslut med länsstyrelsen som andra instans sedan överklagats vidare till mark- och miljödomstol enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken.

Tillsynsbeslut

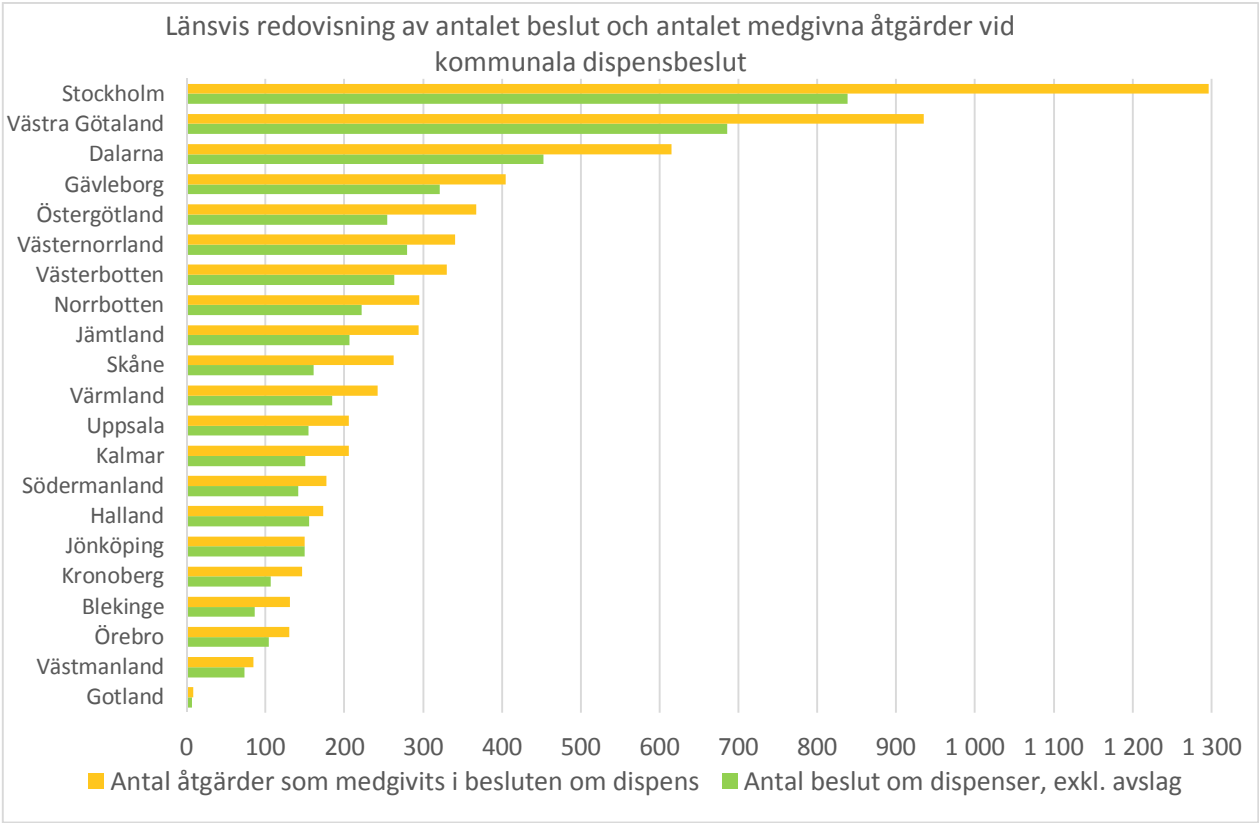
I tabell 9K redovisas antal tillsynsbeslut under 2018. Kommunerna beslutade om totalt 297 tillsynsbeslut varav 78 överklagades. Antalet tillsynsbesök som kommunerna utför är troligen fler. Flera länsstyrelser får

inte denna information per automatik från kommunerna (uppgift saknas från 32 kommuner och från ett (1) län, Västerbottens, saknas uppgifter helt).

Figur 6. Antal kommunbeslut om strandskyddsdispens (exklusive avslag), antal åtgärder som omfattats, antal beslut om dispenser som länsstyrelsen överprövat, antal beslut som länsstyrelsen helt eller delvis upphävt och antal åtgärder som medgivits och som länsstyrelsen upphävt, totalt för Sverige 2018.

Figur 7. Länsvis redovisning av antal dispensbeslut och antal åtgärder för dispens vid kommunbeslut om strandskydd, sorterad efter antal åtgärder.

Tabell 1K. Beslut om strandskyddsdispens 2018. Antal beslut om dispens (exklusive avslag¹⁰) från strandskyddet. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga åtgärder angivits i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal beslut om dispenser, exkl. avslag	Antal åtgärder som medgivits i besluten om dispens	Antal beslut om dispenser som Lst överprövat (19:3b MB)	Antal beslut som Lst helt eller delvis upphävt (19:3b 3 st MB)	Antal åtgärder som medgivits som Lst upphävt (19:3b 3 st MB)	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	838	1 296	143	46	57	Antal beslut och antal åtgärder som Lst upphävt avser beslut av Lst under 2018. De flesta av dessa ärenden inleddes före 2018.
Uppsala	8	154	205	28	14	17	
Södermanland	9	141	177	28	11	14	
Östergötland	13	254	367	56	13	20	
Jönköping	13	149	149	38	16	16	
Kronoberg	8	106	146	4	1	1	
Kalmar	12	150	205	27	11	11	
Gotland	1	6	8	0	0	0	
Blekinge	5	86	131	1	0	0	
Skåne	33	161	262	50	34	23	
Halland	6	155	173	17	6	10	
Västra Götaland	49	685	935	95	48	62	
Värmland	16	184	242	7	6	6	
Örebro	12	104	130	34	8	9	
Västmanland	10	73	84	9	3	3	
Dalarna	15	452	615	62	30	35	
Gävleborg	10	321	404	41	12	18	
Västernorrland	7	279	340	14	3	3	
Jämtland	8	206	294	14	4	6	
Västerbotten	15	263	330	12	6	6	
Norrbotten	14	222	295	18	27	41	
Totalt Sverige	290	4 989	6 788¹¹	698	299	358	

¹⁰ Dessa beslut om avslag behöver kommunen inte skicka till länsstyrelsen.

¹¹ Siffran avviker något från vad som visas i tabell 5K kolumn "Totalt" eftersom särskilda skäl inte redovisats för 24 åtgärder i åtta kommuner i tre län i den tabellen.

Tabell 2K. Åtgärder för dispens. Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits per kommun enligt 7 kap. 18 a § p 1 och p 2 miljöbalken. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har samtliga angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Komplementbyggnad/Tillbyggnad ¹²	Bostadshus inkl. fritidshus	Anläggning Turism/Camping/Stugor/Hotell	Brygga/Pir	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båthus	Friluftsanordningar	Väg/Bro	Annat	Totalt	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	505	154	28	191	156	7	33	20	202	1 296	
Uppsala	8	96	19	0	26	33	3	12	6	10	205	
Södermanland	9	84	30	2	13	25	1	0	6	16	177	
Östergötland	13	135	58	5	44	41	1	13	10	60	367	
Jönköping	13	37	54	2	5	25	0	1	1	24	149	
Kronoberg	8	51	20	0	15	24	0	4	3	29	146	
Kalmar	12	69	29	18	7	61	0	4	2	15	205	
Gotland	1	2	0	0	1	4	0	1	0	0	8	
Blekinge	5	45	21	17	7	20	1	4	1	15	131	
Skåne	33	48	21	29	8	45	1	2	10	98	262	
Halland	6	44	40	4	1	37	0	15	5	27	173	
Västra Götaland	49	394	108	7	82	172	5	9	17	141	935	
Värmland	16	88	59	4	16	30	1	0	6	38	242	
Örebro	12	53	30	4	2	16	0	2	2	21	130	
Västmanland	10	23	18	3	2	26	0	0	2	10	84	
Dalarna	15	259	110	0	38	82	17	22	9	78	615	
Gävleborg	10	168	76	1	23	85	6	5	12	28	404	
Västernorrland	7	99	76	11	15	97	7	6	8	21	340	
Jämtland	8	99	62	11	15	42	10	10	5	40	294	
Västerbotten	15	145	86	9	29	22	4	4	1	30	330	
Norrbotten	14	105	77	7	10	56	4	0	2	34	295	
Totalt Sverige	290	2 549	1 148	162	550	1 099	68	147	128	937	6 788¹³	

¹² Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

¹³ Siffran avviker något från vad som visas i tabell 5K kolumn "Totalt" eftersom särskilda skäl inte redovisats för 24 åtgärder i åtta kommuner i tre län i den tabellen.

Tabell 3K. Antalet dispenser per kommun enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken för nyetablering av bostadshus, både permanentboende och fritidsboende. Ersättningsbyggnader ingår inte.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bostadshus	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	42	
Uppsala	8	20	
Södermanland	9	11	
Östergötland	13	30	
Jönköping	13	22	
Kronoberg	8	10	
Kalmar	12	17	7 kap 18 c § p.2
Gotland	1	0	
Blekinge	5	12	
Skåne	33	11	
Halland	6	9	
Västra Götaland	49	21	
Värmland	16	30	
Örebro	12	5	
Västmanland	10	6	
Dalarna	15	56	
Gävleborg	10	26	
Västernorrland	7	41	
Jämtland	8	48	
Västerbotten	15	47	
Norrbotten	14	55	
Totalt Sverige	290	519	

Tabell 4K. Antalet dispenser per kommun enligt 7 kap. 18 a § miljöbalken för nyetablering av bryggja. Ersättningsbryggor ingår inte.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Totalt antal nyetableringar av bryggor	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	70	
Uppsala	8	9	
Södermanland	9	6	
Östergötland	13	17	
Jönköping	13	3	
Kronoberg	8	4	
Kalmar	12	5	
Gotland	1	0	
Blekinge	5	5	
Skåne	33	2	
Halland	6	1	
Västra Götaland	49	7	
Värmland	16	5	
Örebro	12	2	
Västmanland	10	2	
Dalarna	15	29	
Gävleborg	10	16	
Västernorrland	7	9	
Jämtland	8	15	
Västerbotten	15	9	
Norrbotten	14	3	
Totalt Sverige	290	219	

Tabell 5K. Skäl för dispens¹⁴. Skäl för beviljade dispenser. Om ett beslut innehåller dispens för flera åtgärder har skälen för samtliga åtgärder angetts i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	848	26	128	39	238	1	0	1 280	Inget särskilt skäl angivet i 16 fall, totalt avviker därför med 16 jämfört med tabell 1K och 2K
Uppsala	8	132	5	23	1	39	3	2	205	
Södermanland	9	14	4	11	2	32	1	5	177	
Östergötland	13	244	10	25	7	73	0	8	367	
Jönköping	13	88	8	7	4	28	0	14	149	
Kronoberg	8	83	3	15	0	40	0	5	146	
Kalmar	12	113	11	11	18	47	0	5	205	
Gotland	1	2	0	1	0	5	0	0	8	
Blekinge	5	85	6	6	3	26	0	5	131	
Skåne	33	99	5	21	36	99	1	1	262	
Halland	6	93	4	2	4	60	1	8	172	Ett beslut saknar särskilt skäl, totalt avviker därför med 1 jämfört med tabell 1K och 2K
Västra Götaland	49	540	36	95	29	213	3	19	935	
Värmland	16	146	14	23	2	31	0	19	235	Kommenterade avvikelser från summorna i 1K och 2K, totalt avviker därför med 7.
Örebro	12	81	6	2	7	33	0	1	130	
Västmanland	10	47	1	4	1	25	0	6	84	
Dalarna	15	354	21	69	25	95	2	49	615	
Gävleborg	10	251	19	26	5	92	3	8	404	
Västernorrland	7	137	35	25	53	55	0	35	340	
Jämtland	8	146	0	33	8	62	0	45	294	Vad gäller kraftledning, vissa kommuner anger exakt hur många stolpar ska byggas. Andra kommuner bara beviljar dispens för "kraftledning" utan att specificera hur många åtgärder ska genomföras.
Västerbotten	15	202	14	43	0	35	0	36	330	
Norrbotten	14	159	18	17	2	48	0	51	295	
Totalt Sverige	290	3 864	246	587	246	1 376	15	322	6 764 ¹⁵	

¹⁴ Enligt 7 kap. 18 c-d § § miljöbalken.

¹⁵ Uppgift om särskilt skäl saknas för 24 åtgärder i åtta kommuner i tre län, totalt avviker därför från vad som redovisas i tabell 1K och 2K.

Tabell 6K. Upphävande av dispens för åtgärd. Antalet åtgärder för vilka dispens från strandskyddet medgivits och som länsstyrelsen sedan har upphävt enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken per kommun. Om ett beslut innehåller upphävande av flera åtgärder har samtliga angivits i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kom-muner	Komplement byggnad/Till byggnad ¹⁶	Bostads-hus inkl. fritidshu-s	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/Hotell	Brygga / Pir	Transformatorsta-tion, nätstation, nedläggning kabel etc.	Båt hus	Frilufts -anord-ningar	Väg / Bro	Annat	Totalt	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	11	10	0	28	2	1	0	3	2	57	Samtliga uppgifter avser beslut från Ist under 2018. De flesta av dessa ärenden inleddes före 2018.
Uppsala	8	5	8	0	1	1	0	0	0	2	17	
Södermanland	9	5	4	1	3	0	0	0	0	1	14	
Östergötland	13	3	6	0	4	1	0	4	0	2	20	
Jönköping	13	1	5	0	0	1	0	0	1	8	16	
Kronoberg	8	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	
Kalmar	12	3	1	1	3	0	0	0	1	2	11	
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Blekinge	5	0	1	1	0	0	0	0	0	1	3	
Skåne	33	6	5	3	1	3	0	0	0	5	23	
Halland	6	0	6	0	0	1	0	0	0	3	10	
Västra Götaland	49	15	16	0	14	1	2	0	1	13	62	
Värmland	16	0	3	2	0	0	0	0	0	1	6	
Örebro	12	7	4	0	0	0	0	0	0	0	11	
Västmanland	10	0	4	0	0	0	0	0	0	1	5	
Dalarna	15	12	17	0	4	0	2	0	1	5	41	
Gävleborg	10	8	3	0	3	0	1	0	0	3	18	
Västernorrland	7	0	1	0	0	0	1	0	1	0	3	
Jämtland	8	3	2	0	0	0	0	0	0	1	6	
Västerbotten	15	0	3	2	0	0	0	0	0	1	6	
Norrbotten	14	8	20	4	1	0	1	2	1	7	44	

¹⁶ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad.

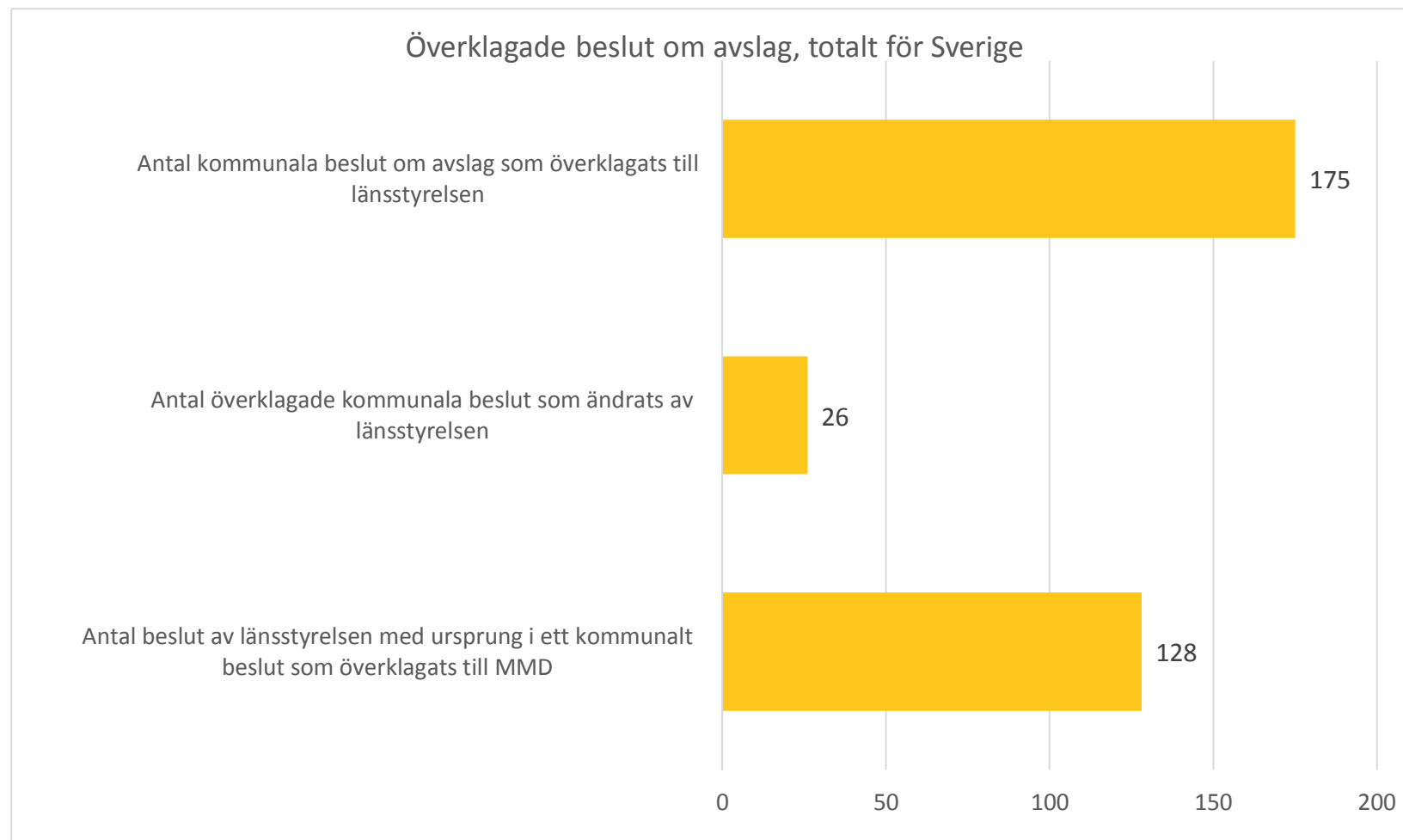
Totalt Sverige	290	87	120	14	62	10	8	6	9	58	374	
-----------------------	------------	-----------	------------	-----------	-----------	-----------	----------	----------	----------	-----------	------------	--

Tabell 7K. Skäl för de åtgärder för vilka dispens upphävts. Angivna skäl av kommunen enligt 7 kap. 18 c § p 1-6 miljöbalken och 7 kap. 18 d § miljöbalken för de åtgärder för vilka dispens medgivits och som länsstyrelsen sedan upphävt enligt 19 kap. 3 b § tredje stycket miljöbalken (se tabell 5K) per kommun. Om ett beslut innehåller upphävande av flera åtgärder har samtliga åtgärder angivits i tabellen.

Länsstyrelse	Antal kommuner	18c § p 1	18c § p 2	18c § p 3	18c § p 4	18c § p 5	18c § p 6	18d §	Totalt	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	38	0	15	0	2	2	0	57	Samtliga uppgifter avser beslut av länsstyrelsen under 2018. De flesta av dessa ärenden inleddes före 2018.
Uppsala	8	11	3	2	0	1	0	0	17	
Södermanland	9	10	2	1	0	0	0	1	14	
Östergötland	13	10	3	2	0	4	0	1	20	
Jönköping	13	8	2	1	1	3	0	1	16	
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	1	1	
Kalmar	12	5	1	4	1	0	0	0	11	
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	
Blekinge	5	2	1	0	0	0	0	0	3	
Skåne	33	14	0	2	3	3	0	1	23	
Halland	6	3	1	0	0	1	0	4	9	En åtgärd saknar särskilt skäl
Västra Götaland	49	34	12	8	0	4	0	4	62	
Värmland	16	3	0	1	0	0	0	0	6	Saknas angivet skäl för två åtgärder i två kommuner
Örebro	12	9	1	0	0	0	0	1	11	
Västmanland	10	2	0	0	0	0	0	3	5	
Dalarna	15	28	4	6	1	0	0	2	41	
Gävleborg	10	15	2	1	0	0	0	0	18	
Västernorrland	7	0	0	2	0	0	0	1	3	
Jämtland	8	1	0	1	0	0	0	4	6	
Västerbotten	15	5	0	0	0	0	0	1	6	
Norrbottn	14	27	0	9	0	0	0	8	44	
Totalt Sverige	290	225	32	55	6	18	2	33	373 ¹⁷	

¹⁷ Uppgifter saknas för några åtgärder, totalsumman avviker därför med vad som visas i tabell 6K.

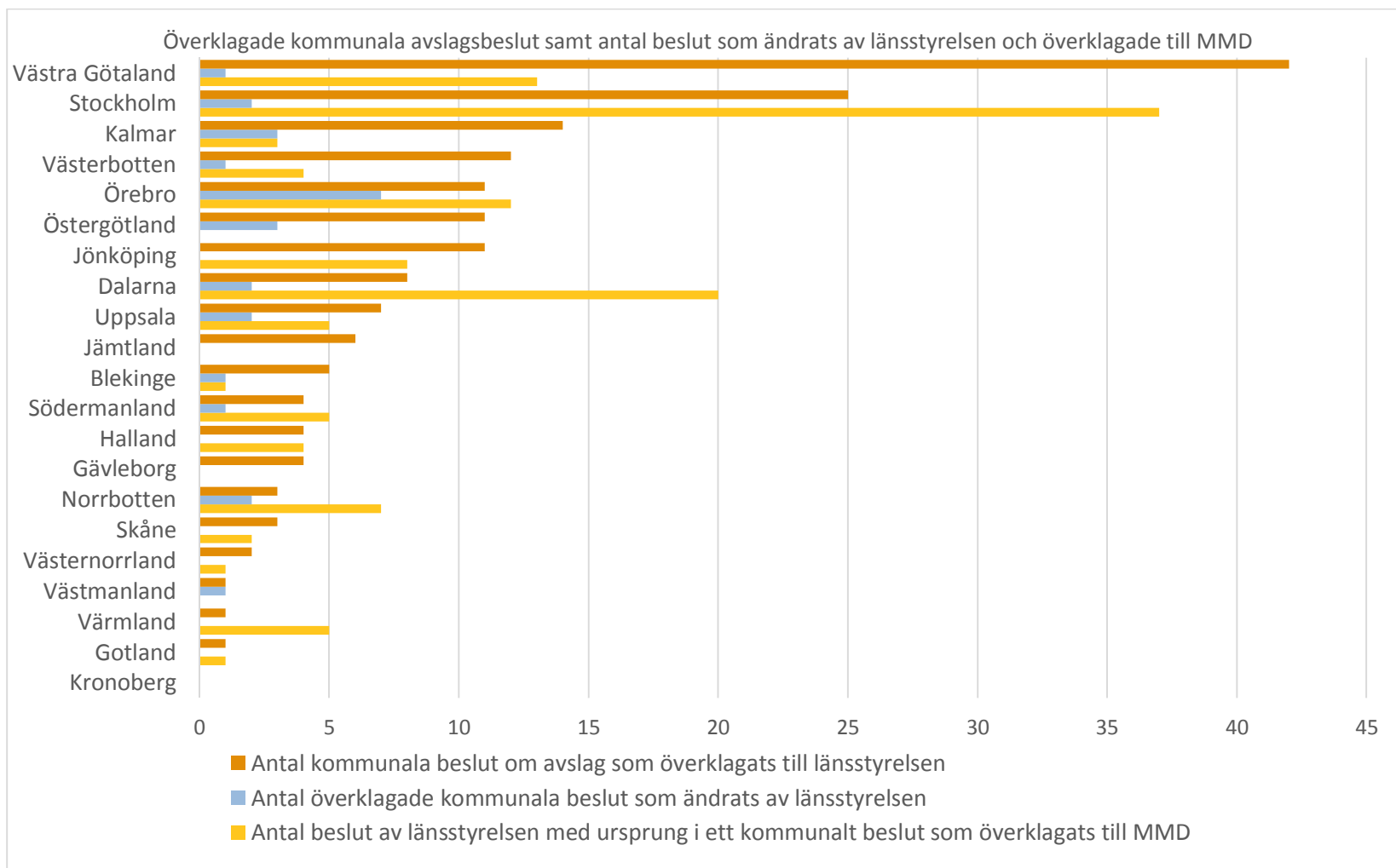
Figur 8. Antal kommunala beslut som överklagats till länsstyrelsen, antal överklagade kommunala beslut som ändrats av länsstyrelsen och antal beslut av länsstyrelsen med ursprung i ett kommunalt beslut som överklagats till mark- och miljödomstol (MMD), totalt för Sverige.

Tabell 8K. Överklagade beslut om avslag. Antal överklagade beslut där kommunen avslagit ansökan om dispens från strandskyddet för en eller flera åtgärder och antal beslut där länsstyrelsen efter överklagande ändrat kommunens beslut och beviljat dispens (här avses alla ändringar, dvs. även ändringar av t.ex. tomtplats), per kommun. I sista kolumnen anges antalet överklaganden till mark- och miljödomstol (MMD) av länsstyrelsens beslut som andra instans, alltså både efter länsstyrelsens prövning av överklagande och efter länsstyrelsens upphävande enligt 19 kap. 3b § tredje stycket miljöbalken.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Antal kommunala beslut om avslag som överklagats till länsstyrelsen	Antal överklagade kommunala beslut som ändrats av länsstyrelsen	Antal beslut av länsstyrelsen med ursprung i ett kommunalt beslut som överklagats till MMD	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	25	2	37	
Uppsala	8	7	2	5	
Södermanland	9	4	1	5	
Östergötland	13	11	3	0	
Jönköping	13	11	0	8	
Kronoberg	8	0	0	0	
Kalmar	12	14	3	3	
Gotland	1	1	0	1	
Blekinge	5	5	1	1	
Skåne	33	3	0	2	
Halland	6	4	0	4	
Västra Götaland	49	42	1	13	
Värmland	16	1	0	5	
Örebro	12	11	7	12	
Västmanland	10	1	1	0	
Dalarna	15	8	2	20	
Gävleborg	10	4	0	0	
Västernorrland	7	2	0	1	
Jämtland	8	6	0	0	
Västerbotten	15	12	1	4	
Norrbotten	14	3	2	7	
Totalt Sverige	290	175	26	128	

Figur 9. Länsvis redovisning av antal kommunala beslut som överklagats till länsstyrelsen, antal överklagade kommunala beslut som ändrats av länsstyrelsen och antal beslut av länsstyrelsen med ursprung i ett kommunalt beslut som överklagats till mark- och miljödomstol (MMD), sorterad efter antal överklagade beslut.

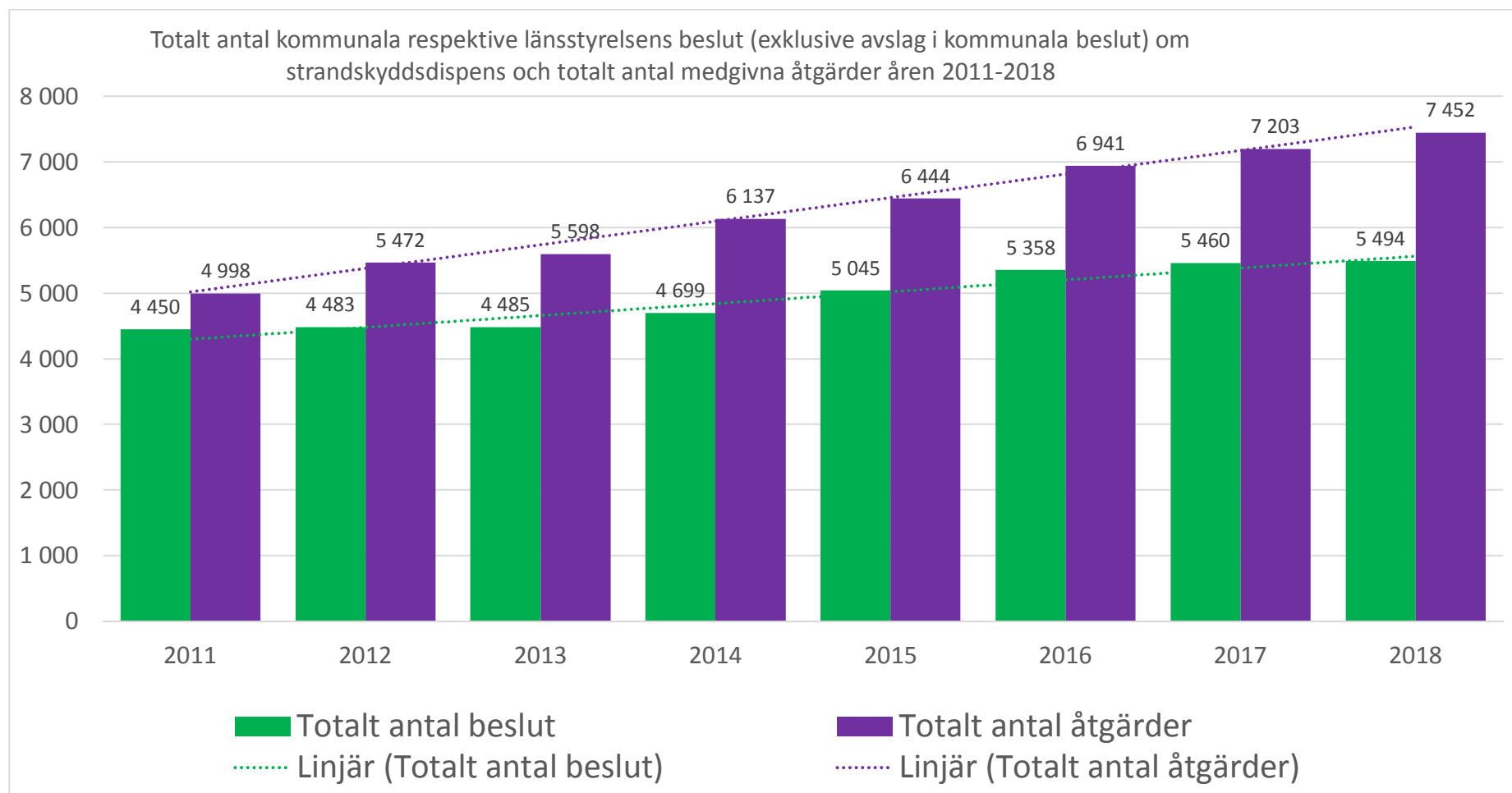

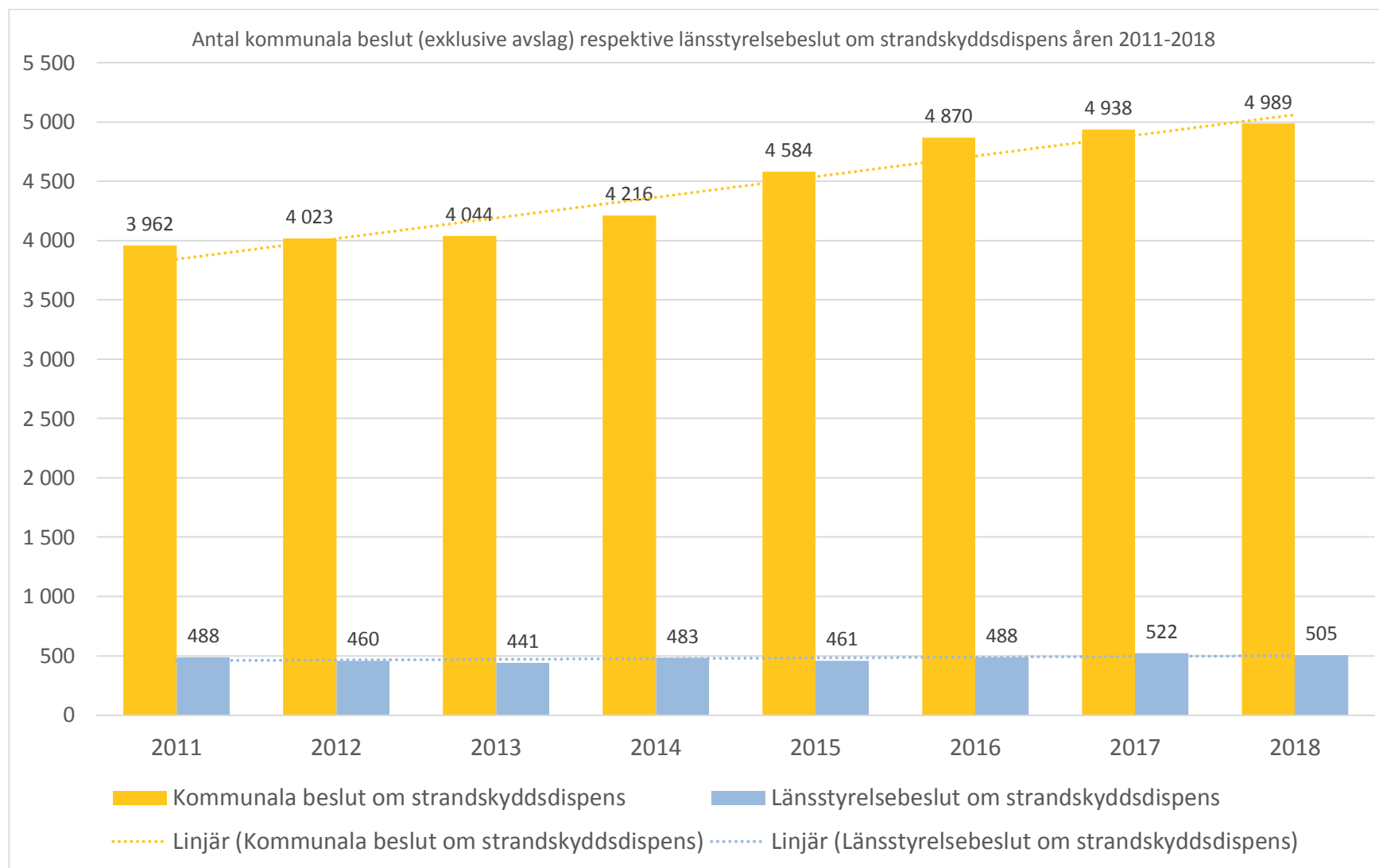
Tabell 9K. Antal tillsynsbeslut, dvs. beslut om föreläggande, per ändamål samt antal tillsynsbeslut som har överklagats. Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Komplementbyggnad/ tillbyggnad ¹⁸	varav antal överklagande	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagande	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	varav antal överklagande	Brygga/ Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftsanordningar	varav antal överklagande	Väg/ Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per ändamål	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats	Kommentarer från länsstyrelsen
Stockholm	26	2	1	5	1	0	0	7	5	0	0	0	0	0	0	2	2	15	4	29	13	Uppgift saknas för en kommun. Redovisade siffror kan därför vara i underkant.
Uppsala	8	8	0	18	2	2	1	14	0	11	0	1	0	0	0	0	0	6	0	60	3	
Södermanland	9	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	5	2	7	2	Uppgift saknas för fyra kommuner. Redovisade siffror kan därför vara i underkant.
Östergötland	13	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	1	3	2	
Jönköping	13	2	0	3	0	0	0	3	1	0	0	0	0	2	0	1	0	4	0	15	1	
Kronoberg	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	1	3	1	5	3	
Kalmar	12	4	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	2	9	3	Uppgift saknas för två kommuner. Redovisade siffror kan därför vara i underkant.
Gotland	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Blekinge	5	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	
Skåne	33	6	0	4	3	2	0	9	4	6	0	0	0	1	0	0	0	11	5	39	12	
Halland	6	2	0	1	0	2	0	4	2	1	0	1	0	3	2	0	0	7	0	21	4	
Västra Götaland	49	4	2	7	7	1	1	23	11	0	0	0	0	0	0	1	0	13	5	49	26	Fyra kommuner har inte lämnat några uppgifter. Redovisade siffror kan därför vara i underkant.

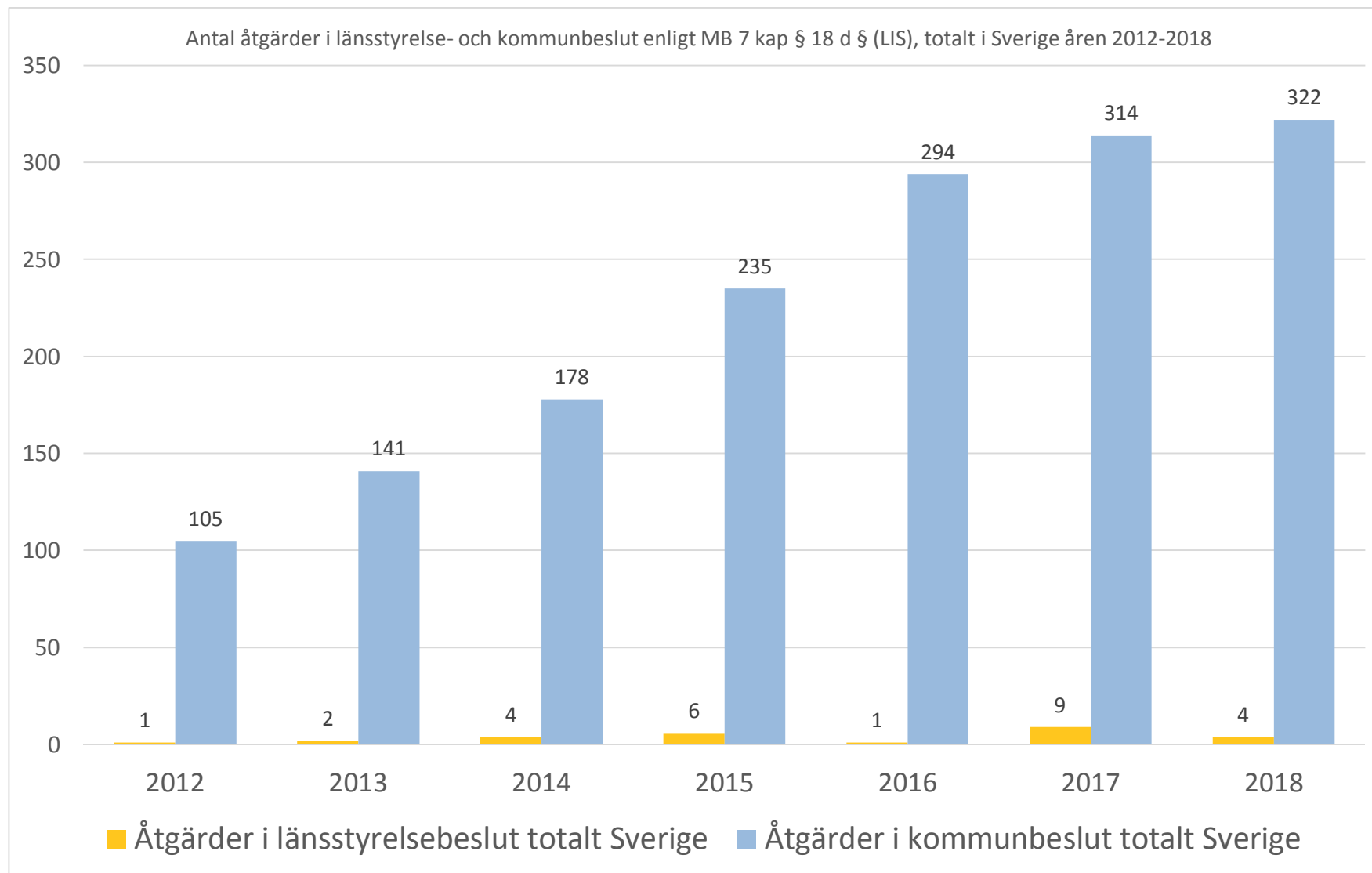
¹⁸ Med komplementbyggnad avses fristående uthus, garage och andra små byggnader som hör till en- eller tvåbostadshus. Med tillbyggnad avses ändring, som är dispenspliktig enligt strandskyddet, av en huvudbyggnad eller komplementbyggnad.

Länsstyrelse	Antal kommuner	Komplementbyggnad/ ¹⁸ tillbyggnad	varav antal överklagande	Bostadshus inkl. fritidshus	varav antal överklagande	Anläggning Turism/ Camping/ Stugor/ Hotell	varav antal överklagande	Brygga/ Pir	varav antal överklagande	Transformatorstation, nätstation, nedläggning kabel etc.	varav antal överklagande	Båthus	varav antal överklagande	Friluftsanordningar	varav antal överklagande	Väg/ Bro	varav antal överklagande	Annat	varav antal överklagande	Totalt antal beslut per ändamål	varav totalt antal tillsynsbeslut som har överklagats	Kommentarer från länsstyrelsen
Värmland	16	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	3	1	4	2	Tre kommuner har inte lämnat några svar. Redovisade siffror kan därför vara i underkant.
Örebro	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Västmanland	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
Dalarna	15	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	0	5	0	En kommun har ej svarat. Redovisade siffror kan därför vara i underkant.
Gävleborg	10	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	
Västernorrland	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	
Jämtland	8	15	0	7	0	2	0	1	0	3	0	2	0	0	0	0	0	1	0	31	0	Två kommuner har inte svarat. Redovisade siffror kan därför vara i underkant.
Västerbotten	15	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	?	Länsstyrelsen får inte in efterfrågade uppgifter från kommunerna och kan därför inte svara på frågan
Norrbottn	14	2	2	5	3	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	5	1	16	6	
Totalt Sverige	290	46	7	52	16	9	2	64	25	25	0	4	0	8	3	6	3	85	22	297	78	Uppgifter saknas för 32 kommuner, varav samtliga 15 kommuner i Västerbotten län. Redovisade siffror kan därför vara i underkant.

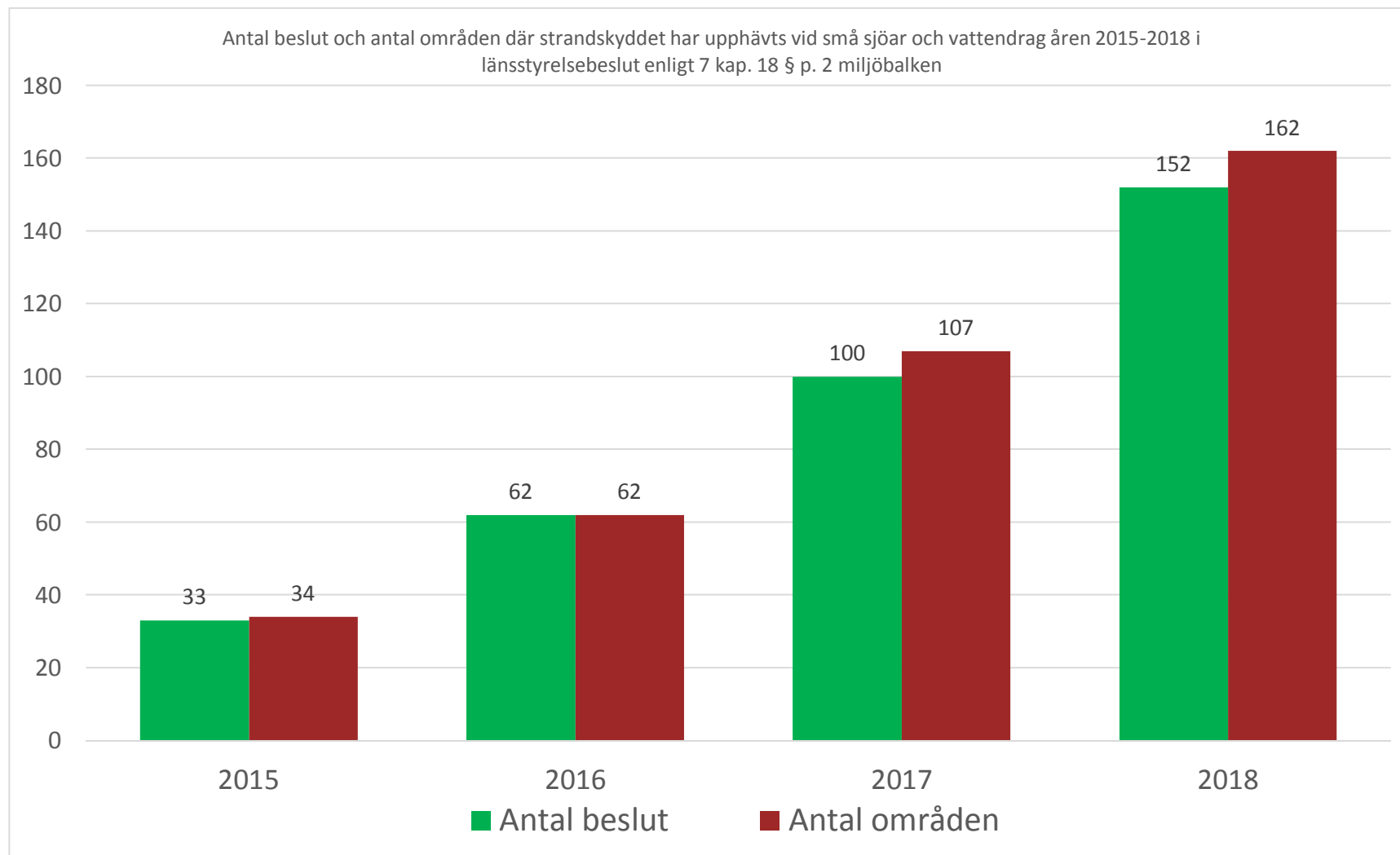
Figur 10. Översikt över totala antalet strandskyddsbeslut och åtgärder under åren 2011 – 2018.

Figur 11. Översikt över antal kommunala respektive länsstyrelsens beslut om dispenser under åren 2011 – 2018.

Figur 12: Översikt över antalet åtgärder i dispensbeslut med stöd av 7 kap. 18 c-e §§ miljöbalken (område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen, LIS) under åren 2012 – 2018.

Figur 13. Antal beslut och antal områden där strandskyddet har upphävts vid en liten sjö eller ett litet vattendrag åren 2015–2018 i länsstyrelsebeslut enligt 7 kap. 18 § p 2. miljöbalken. Bestämmelsen trädde i kraft den 1 augusti 2014.

Figur 14. Totalt antal tillsynsbeslut av länsstyrelser 2014-2018 (26 kap. 9 § miljöbalken).

